

Реферат на тему: "Шолом Алейхем"

Шолом-Алейхем

Реферат з світової літератури:

Шолом Алейхем

Шолом-Алейхем — один із найвидатніших і найпопулярніших єврейських письменників-класиків. Твори його перекладено на багато європейських мов. Його по праву називають народним письменником. Він багатогранне, барвисто показав життя євреїв у колишній царській імперії, переважно в Україні, з якою зв'язаний весь життєвий і творчий шлях письменника.

Шолом-Алейхем любив Україну, де українці і євреї здавна живуть і працюють поряд. В оповіданні "Паска на селі" він любовно змалював дружбу українського і єврейського хлопчиків — Хведьки і Файтла. В ліричній повісті "Пісня пісень" єврейський юнак, Шимек зворушливо говорить про українську природу, як про рідну: "Я бачу небо, відчуваю теплий вітерець, чую, як пташки щебечуть, цвірінькають і літають над нашими головами. Це — наше небо, наш вітерець, наші пташки, все наше, наше, наше!".

Улюбленим "народом" письменника незмінно були маленькі жителі Касриловки: "бідні, роззуті і роздягнені єврейські діти". Багато веселих і смутних новел присвятив їм Шолом-Алейхем. Як і його герой Пейся-палітурник, у якого в моторошних злиднях ростуть троє дітей, письменник провидить той щасливий час, "коли усе переміниться, як Бебель говорить, і як Маркс говорить, і як усі гарні люди говорять. От тоді-то, отоді усе буде по-другому" ("Три голівки").

Вселяючи віру "у кращі часи", Шолом-Алейхем своїми творами розширив кругозір людей, породжених і вирослих у містечкових сирих будинках, у тісноті і занедбаності. Своїх улюблених Копеле, Мотелі, Двойрелі письменник учив сміятися і дивуватися, відрито і чесно жити, обурюватися, боротися за своє щастя і за щастя своїх матерів і батьків.

Шолом-Алейхем написав "святкові" дитячі новели "Прапорець", "Зелень до свята", "Есфирь", у яких розповів про дитячі запити і забави, про романтику дитячих ігор і інтересів. Використавши елементи фольклору, пов'язані з релігійними святкуваннями, він створив гротескові образи клерикалів, неперевершені по сатиричній узагальненості образи меламедів і правовчителів ("Скрипка", "Трапеза", "Розбійники").

Письменник виховував у дітях високе почуття інтернаціоналізму, товариства. Світла і мужня дружба підлітків Файтла і Хведьки сильніше усіх упереджень і забобонів, чорносотенних вигадувальних царських урядників, губернаторів і їхніх циркулярів ("Великдень у селі").

Тонкий гумор, цікавість сюжету, показ живих деталей характеризуючих побут, соціальні і національні особливості юних героїв, — забезпечили широкий успіх "Розповідям для дітей".

Плачуча дитина побачивши гарні іграшки починає сміятися. Грань між плачем і сміхом у дитини легко зникає. Сміх швидко переходить у плач і навпаки. У дорослих грань цю перемогти набагато складніше. Чим далі людина віддаляється від свого дитинства, тим важче йому перебороти печаль і знайти веселість. Тільки такі світлі і добрі художники, як Гоголь, Диккенс, Чехів, Марко Твен і Шолом-Алейхем, зберегли в собі невичерпну дитячість, реалізувавши цю особливість у своїх творах.

З "Дитячих розповідей" Шолом-Алейхема найбільшою популярністю користується повість "Хлопчик Мотл". Вона багаторазово друкувалася на рідній мові письменника і витримала чимало видань російською мовою й іншими мовами народів нашої країни.

Цей світ населений дорослими, із котрих кожний, мабуть, вважає себе розумним: дорослі завжди страшно високої думки про себе. Але скажіть, будь ласка, чому вони, у такому випадку, не можуть зрозуміти дев'ятирічного хлопчика?

"Усе в них — пустощі! — скаржитися, наприклад, хлопчик Мотл. — Прив'язати кішці папірець до хвоста, щоб кішка веселіше вертілася, — бешкетництво! Постукати палицею по огорожі попівської садиби, щоб збіглися собаки, — теж бешкетництво! Витягти в Лейбки-водовоза затичку з бочки, щоб побігла вода, — знову бешкетництво!"

Дорослі не розуміють Мотелю. Але і Мотл не може зрозуміти дорослих. Дуже уже вони, справді, нерозумно організували своє життя: жахливо мало радостей і страшенно багато нужд та горя. От тобі і дорослі! От тобі і розумні!..

Важко з ними Мотелю.

Поміркуєте самі: він уже як-небудь звик до того, щоб дорослі щедрою рукою роздавали йому ляпанці і стусани, тягали його за волосся і лаяли з ранку до вечора. Але от обрушується гора: умирає батько. Сім'я приречена на зовсім голодне життя; мати продає усе, що є в будинку, і плаче з ранку до вечора. А Мотелю легшає жити: його перестали бити, його навіть не лають. Усе говорять:

"Що ви хочете, він сирота, його треба пошкодувати".

Мотелю починає здаватися, що йому привалило найбільше щастя.

"Мені добре! — часто викликає він. — Я сирота!"

Історія хлопчика Мотелю сильно нагадує історії гіркого сирітства Давида Копперфілда й Олівера Твісту, описані Чарльзом Диккенсом. Водночас якби цю повість прочитали два таких веселуни, як Том Сойєр та Гекльберрі Фінн, вони б теж впізнали своє і закричали:

"Нашого полку прибуло!"

Але вже хто напевно почув би в Мотелі рідну душу, так це чеховський Ванька Жуков.

А в оповіданні "Паска на селі" любовно зображено українського хлопчика Хведька, який дружить з єврейським хлопчиком Файтлом: "Гарне личко з симпатичними оченятами, з білим лляним волоссям, одного віку з Файтлом і готовий за Файтла у вогонь і воду. І Файтл теж любить його".

"Шолом-Алейхем" у перекладі означає "мир вам", що так актуально звучить нині на всіх мовах як заклик до миру, єдності й злагоди.

Шолом-Алейхема не можна уявити без України, як не можна уявити й Україну без цього письменника. Це є знаком нерозривності життя двох народів — українського і єврейського,— їхньої спільної долі й спільної боротьби за добробут і щастя.